

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΓΝΩΜΗ αριθ. 2/2012

(υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 287 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο του άρθρου 311 και του άρθρου 322 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε συνδυασμό με το άρθρο 106α της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας)

σχετικά με τροποποιημένη πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης — COM(2011) 739,

σχετικά με τροποποιημένη πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση εκτελεστικών μέτρων για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης — COM(2011) 740,

σχετικά με τροποποιημένη πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τις μεθόδους και τη διαδικασία απόδοσης των παραδοσιακών ιδίων πόρων και του ιδίου πόρου που βασίζεται στο ΑΕΕ και για τα μέτρα αντιμετώπισης των ταμειακών αναγκών — COM(2011) 742,

σχετικά με πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τις μεθόδους και τη διαδικασία απόδοσης του ιδίου πόρου που βασίζεται στον φόρο προστιθέμενης αξίας — COM(2011) 737,

σχετικά με πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με τις μεθόδους και τις διαδικασίες για την απόδοση του ιδίου πόρου που βασίζεται στον φόρο επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών — COM(2011) 738

(2012/C 112/01)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία	Σελίδα
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1 – 4	3
ΜΕΡΟΣ Ι	5 – 54	3
Σύνοψη	5 – 11	3
Ειδικές παρατηρήσεις	12 – 54	4
Κατάργηση του ιδίου πόρου που βασίζεται στον ΦΠΑ	12 – 13	4
Καθιέρωση πόρου προερχόμενου από τα έσοδα ΦΠΑ των κρατών μελών	14 – 24	4
Ο νέος πόρος που βασίζεται στον ΦΠΑ είναι απλούστερος, είναι όμως αναγκαίο να διευκρινιστούν οι λόγοι που οδηγούν στην επικαιροποίηση του υπολογισμού	17 – 18	4
Ασαφής αιτιολόγηση για τις αναφορές περιπτώσεων απάτης και παρατυπιών	19	4
Ανάγκη διευκρίνισης των απαιτήσεων πρόσβασης και ελέγχου	20 – 22	5
Οι εκθέσεις των κρατών μελών θα συμβάλλουν στην παρακολούθηση των εσωτερικών ελέγχων εκ μέρους της Επιτροπής	23	5
Ανάγκη εναρμόνισης των διαδικασιών ανάκτησης και διαγραφής	24	5

	Σημεία	Σελίδα
Καθιέρωση ιδίου πόρου προερχόμενου από τις εισπράξεις των κρατών μελών από τον φόρο χρηματοπιστωτικών συναλλαγών	25 – 36	5
Η καθιέρωση του ΦΧΣ θα μπορούσε να συμβάλει στη δημοσιονομική εξυγίανση των κρατών μελών	30	6
Κίνδυνοι που ενυπάρχουν στις παραδοχές σχετικά με τα έσοδα ΦΧΣ	31 – 34	6
Αλλαγές στη σύνθεση των συνεισφορών των κρατών μελών	35	6
Ανάγκη διευκρίνισης των απαιτήσεων ελέγχου και πρόσβασης	36	6
Μεταρρύθμιση των διορθωτικών μηχανισμών	37 – 47	6
Η κατ' αποκοπή διόρθωση είναι μεν απλούστερη, παραμένει δε αδιαφανής	40 – 42	6
Έλλειψη κριτηρίων για τον καθορισμό της «υπερβολικής δημοσιονομικής επιβάρυνσης»	43 – 44	7
Ενδιάμεση αξιολόγηση της δυνατότητας εφαρμογής των απαιτούμενων διορθώσεων	45 – 47	7
Μείωση του ποσοστού των παραδοσιακών ιδίων πόρων το οποίο παρακρατείται από τα κράτη μέλη για την κάλυψη των εξόδων είσπραξης	48 – 51	7
Η σύνδεση μεταξύ του ποσοστού παρακράτησης και του κόστους είσπραξης παραμένει ασαφής	49 – 50	7
Η αύξηση των ΠΙΠ μπορεί να είναι μικρότερη από την προβλεπόμενη, παρά τη μείωση του ποσοστού παρακράτησης	51	7
Ίδιοι πόροι που βασίζονται στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα	52 – 54	8
Έλλειψη ορισμού των «σημαντικών μεταβολών στο ΑΕΕ»	53 – 54	8
ΜΕΡΟΣ II		8
Κατάσταση των παρατηρήσεων ανά νομοθετική πρόταση		8

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 287 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο, το άρθρο 311 και το άρθρο 322 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τις προηγούμενες γνώμες του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ιδίως τις γνώμες αριθ. 4/2005 ⁽¹⁾, αριθ. 2/2006 ⁽²⁾ και αριθ. 2/2008 ⁽³⁾ σχετικά με πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,

Έχοντας υπόψη τα από 21η Οκτωβρίου και 12η Δεκεμβρίου 2011 αιτήματα του Συμβουλίου για γνωμοδότηση σχετικά με τις προαναφερθείσες προτάσεις,

Εκτιμώντας ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Φονταινμπλό, της 25ης και 26ης Ιουνίου 1984, κατέληξε στο συμπέρασμα ⁽⁴⁾, μεταξύ άλλων, ότι η πολιτική δαπάνων αποτελεί, σε τελική ανάλυση, το ουσιαστικό μέσο επίλυσης του δημοσιονομικών ανισορροπιών. Εντούτοις, οποιοδήποτε κράτος μέλος επιβαρύνεται υπερβολικά από δημοσιονομική άποψη συγκριτικά με τη σχετική του ευημερία, μπορεί, σε εύθετο χρόνο, να τύχει διόρθωσης,

Εκτιμώντας ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Βερολίνου της 24ης και 25ης Μαρτίου 1999 κατέληξε στο συμπέρασμα ⁽⁵⁾ ότι το σύστημα ιδίων πόρων της Ένωσης πρέπει να είναι δίκαιο, διαφανές, αποδοτικό σε σχέση με το κόστος και απλό, καθώς και να βασίζεται σε κριτήρια που να εκφράζουν όσο το δυνατόν καλύτερα τη δυνατότητα συνεισφοράς κάθε κράτους μέλους,

Εκτιμώντας ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο των Βρυξελλών, της 15ης και 16ης Δεκεμβρίου 2005, συμφώνησε ⁽⁶⁾, μεταξύ άλλων, ότι οι ρυθμίσεις για τους ιδίους πόρους θα πρέπει να κατευθύνονται από τον γενικό στόχο της ισότητας, ότι οι εν λόγω ρυθμίσεις θα πρέπει, συνεπώς, να εξασφαλίζουν ότι κανένα κράτος μέλος δεν επιβαρύνεται υπερβολικά από δημοσιονομική άποψη σε σχέση με τη σχετική του ευημερία και ότι οι ρυθμίσεις αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν ως εκ τούτου διατάξεις που να αφορούν συγκεκριμένα κράτη μέλη,

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕ ΩΣ ΑΚΟΛΟΥΘΩΣ:

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Κατά την άποψη του Συνεδρίου, το ισχύον σύστημα χρηματοδότησης του προϋπολογισμού της ΕΕ είναι περίπλοκο και στερείται διαφάνειας. Η Επιτροπή επανεξέτασε το εν λόγω σύστημα, επιζητώντας τη διόρθωση ορισμένων από τις τρέχουσες αδυναμίες. Η πρότασή της βασίζεται στις δυνατότητες που παρέχονται από τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) ⁽⁷⁾ όσον αφορά τη δημιουργία νέων πόρων, και λαμβάνει υπόψη την ανάγκη δημοσιονομικής εξυγίανσης προς αντιμετώπιση της τρέχουσας οικονομικής κρίσης.

⁽¹⁾ ΕΕ C 167 της 7.7.2005, σ.1.

⁽²⁾ ΕΕ C 203 της 25.8.2006, σ. 50.

⁽³⁾ ΕΕ C 192 της 29.7.2008, σ. 1.

⁽⁴⁾ Βλέπε δελτίο ΕΚ 6-1984.

⁽⁵⁾ Βλέπε δελτίο ΕΚ 3-1999.

⁽⁶⁾ Βλέπε παράγραφο 6 των συμπερασμάτων της Προεδρίας (έγγραφο του Συμβουλίου 15914/1/05, REV 1, CONCL, 3 της 30ής Ιανουαρίου 2006) τα οποία αναφέρονται στο έγγραφο του Συμβουλίου 15915/05 CADREFIN 268, της 19ης Δεκεμβρίου 2005, και ιδίως την παράγραφο 77.

⁽⁷⁾ Άρθρο 311 παράγραφος 3.

2. Στις 9 Νοεμβρίου 2011, η Επιτροπή υπέβαλε μία πρόταση απόφασης του Συμβουλίου και τέσσερις προτάσεις κανονισμών του Συμβουλίου σχετικά με το σύστημα των ιδίων πόρων για την περίοδο 2014-20. Η προτεινόμενη απόφαση του Συμβουλίου και η αντίστοιχη αιτιολογική έκθεση αναπτύσσουν το σκεπτικό στο οποίο βασίζεται το νέο πρότυπο χρηματοδότησης του προϋπολογισμού της ΕΕ και καθορίζουν τα κύρια στοιχεία του νέου συστήματος «ιδίων πόρων». Οι προτεινόμενοι κανονισμοί καθορίζουν με περισσότερες λεπτομέρειες τον τρόπο εκτέλεσης της απόφασης περί ιδίων πόρων.

3. Η Επιτροπή προτείνει πέντε σημαντικές αλλαγές στον τρόπο χρηματοδότησης του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περίοδο 2014-20:

- κατάργηση του υφιστάμενου ιδίου πόρου που βασίζεται στον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ)·
- καθιέρωση νέου ιδίου πόρου που αντλείται από τα έσοδα ΦΠΑ των κρατών μελών·
- καθιέρωση ιδίου πόρου που αντλείται από τα έσοδα των κρατών μελών από τον προτεινόμενο φόρο χρηματοπιστωτικών συναλλαγών (ΦΧΣ)·
- μεταρρύθμιση των διορθωτικών μηχανισμών και
- μείωση του ποσοστού των παραδοσιακών ιδίων πόρων (ΠΠ) που παρακρατείται από τα κράτη μέλη για την κάλυψη των εξόδων είσπραξης.

4. Η παρούσα γνώμη αφορά τόσο την απόφαση όσο και τους κανονισμούς ως σύνολο. Στο μέρος I σημεία 5 έως 51, περιγράφονται οι προτεινόμενες αλλαγές, παρατίθενται οι παρατηρήσεις του Συνεδρίου επ' αυτών και γίνεται μνεία, κατά περίπτωση, προηγούμενων γνωμών του Συνεδρίου. Τα σημεία 52 έως 54 αφορούν ρυθμίσεις σχετικά με τον ίδιο πόρο που βασίζεται στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ) — για τις οποίες το Συνέδριο διατυπώνει ορισμένες παρατηρήσεις, μολοντί δεν μεταβάλλονται σημαντικά με τους νέους κανονισμούς. Το μέρος II περιλαμβάνει την κατάσταση των παρατηρήσεων του Συνεδρίου ανά νομοθετική πρόταση.

ΜΕΡΟΣ I

Σύνοψη

5. Το Συνέδριο επισημαίνει ότι η πρόταση για την κατάργηση του υφιστάμενου ιδίου πόρου που βασίζεται στον ΦΠΑ στοχεύει στην αντιμετώπιση των αδυναμιών που εντόπισαν το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και το Συνέδριο σε προηγούμενες γνώμες.

6. Το Συνέδριο φρονεί ότι ο προτεινόμενος ίδιος πόρος που βασίζεται στον ΦΠΑ θα είναι επίσης περίπλοκος, σε μικρότερο βαθμό όμως σε σύγκριση με τον υφιστάμενο πόρο που βασίζεται στον ΦΠΑ. Είναι σημαντικό να καθοριστούν σαφώς οι απαιτήσεις ελέγχου και πρόσβασης της Επιτροπής. Επίσης, πρέπει να γίνεται αναφορά στα δικαιώματα πρόσβασης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, δυνάμει του άρθρου 287 της ΣΛΕΕ.

7. Η χρήση του ΦΧΣ ως ιδίου πόρου εξαρτάται από την καθιέρωση του εν λόγω φόρου σε όλα τα κράτη μέλη. Δεν είναι δυνατό να προβλεφθεί το ποσό των ιδίων πόρων που μπορούν να αντληθούν από την εν λόγω πηγή. Τυχόν τέτοια έσοδα θα μείωναν την εξάρτηση από τον πόρο που βασίζεται στο ΑΕΕ.

8. Οι σταθερές κατ' αποκοπή διορθώσεις οι οποίες προτείνονται για τέσσερα κράτη μέλη είναι απλούστερες σε σύγκριση με το ισχύον σύστημα, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν μειονεκτήματα.

9. Το Συνέδριο εκτιμά ότι η σύνδεση μεταξύ του ποσοστού παρακράτησης και του κόστους εισπραξης των ΠΠΠ παραμένει ασαφής.

10. Ο ίδιος πόρος που βασίζεται στο ΑΕΕ παραμένει ως έχει στο πλαίσιο των προτάσεων της Επιτροπής. Εντούτοις, το Συνέδριο επισημαίνει ότι, τόσο κατά την προηγούμενη όσο και κατά την τρέχουσα περίοδο χρηματοδότησης, η Επιτροπή αναφέρει μεν μέτρα που πρέπει να ληφθούν σε περίπτωση «σημαντικών μεταβολών στο ΑΕΕ», χωρίς να προσδιορίζει δε σε τι συνίσταται μια «σημαντική μεταβολή».

11. Συνολικά, οι προτεινόμενες από την Επιτροπή αλλαγές θα έχουν αντίκτυπο στη σύνθεση των πόρων, καθώς και στο μερίδιο που καταβάλλεται από τα μεμονωμένα κράτη μέλη στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Ειδικές παρατηρήσεις

Κατάργηση του ιδίου πόρου που βασίζεται στον ΦΠΑ

12. Η Επιτροπή προτείνει την κατάργηση από το 2014 και εξής του υφιστάμενου ιδίου πόρου που βασίζεται στον ΦΠΑ. Αναφέρει στην αιτιολογική έκθεση της προτεινόμενης απόφασης ότι η κατάργηση του περίπλοκου αυτού ιδίου πόρου θα απλούστευε σημαντικά τις εθνικές συνεισφορές και θα μείωνε το διοικητικό άγχος τόσο για την Επιτροπή όσο και για τα κράτη μέλη. Ο ίδιος πόρος που βασίζεται στον ΦΠΑ κάλυπτε το 11,2 % των ιδίων πόρων το 2010.

13. Το Συνέδριο έχει ασκήσει κριτική επί αυτού του ιδίου πόρου σε αρκετές περιπτώσεις ⁽¹⁾, λόγω του περίπλοκου υπολογισμού του, ο οποίος δεσμεύει σημαντικούς διοικητικούς πόρους ⁽²⁾, και λόγω της απουσίας άμεσου συνδέσμου με τη φορολογική βάση. Το Συνέδριο επισημαίνει ότι η πρόταση μεριμνά για την αντιμετώπιση των αδυναμιών αυτών.

Καθιέρωση πόρου προερχόμενου από τα έσοδα ΦΠΑ των κρατών μελών

14. Η Επιτροπή προτείνει την καθιέρωση ενός νέου ιδίου πόρου, ο οποίος θα προέρχεται από τα έσοδα ΦΠΑ των κρατών μελών. Σύμφωνα με την πρόταση, το μερίδιο του ΦΠΑ το οποίο τα κράτη μέλη θα αποδίδουν στην Επιτροπή ως ίδιο πόρο ισούται με το 1 % ⁽³⁾ της καθαρής αξίας των παραδόσεων αγαθών και παροχών υπηρεσιών, των ενδοκοινοτικών αποκτήσεων αγαθών και των εισαγωγών εμπορευμάτων που υπόκεινται σε κανονικό συντελεστή ΦΠΑ σε κάθε κράτος μέλος, η οποία καθορίζεται σύμφωνα με τους κανόνες της Ένωσης.

⁽¹⁾ Παραδείγματος χάριν: γνώμη αριθ. 4/2005, σημεία 9 έως 11, και απόφαση του ΕΕΣ στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Μεταρρύθμιση του προϋπολογισμού σε μια Ευρώπη που αλλάζει» της 9ης Απριλίου 2008.

⁽²⁾ Παραδείγματος χάριν: απαιτούνται σημαντικοί διοικητικοί πόροι, σε επίπεδο κρατους μέλους και Επιτροπής, προκειμένου να διατυπωθούν και ακολούθως να αρθούν οι επιφυλάξεις. Στις 31 Δεκεμβρίου 2010 εκκρεμούσαν 152 επιφυλάξεις, ορισμένες εκ των οποίων κάλυπταν χρονικά παρελθόντα έτη έως και το 1995. Βλέπε σημείο 2.22 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2010.

⁽³⁾ Το ανώτατο ποσοστό ορίζεται στο 2 % στην τροποποιημένη πρόταση της Επιτροπής για απόφαση του Συμβουλίου, COM(2011) 739 της 9.11.2011.

15. Η λεπτομερής μέθοδος υπολογισμού καθορίζεται στην πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με τις μεθόδους και τη διαδικασία απόδοσης των ιδίων πόρων που βασίζονται στον φόρο προστιθέμενης αξίας — COM(2011) 737 της 9ης Νοεμβρίου 2011. Σύμφωνα με αυτήν, η Επιτροπή πρέπει να καθορίσει πριν από το 2014, μια ενιαία μέση αναλογία για ολόκληρη την ΕΕ, της αξίας των φορολογητέων παραδόσεων ⁽⁴⁾ σε σύγκριση με την αξία των συνολικών.

16. Ο νέος ίδιος πόρος που βασίζεται στον ΦΠΑ θα καθιερωθεί από την 1η Ιανουαρίου 2014 και θα αποδίδεται σε μηνιαία βάση από τα κράτη μέλη κατά τρόπο παρεμφερή με αυτόν των παραδοσιακών ιδίων πόρων, χωρίς όμως να παρακρατούνται έξοδα εισπραξης. Σύμφωνα με την Επιτροπή, έως το 2020 ο εν λόγω ίδιος πόρος θα αντιστοιχεί στο 18 % των ιδίων πόρων.

Ο νέος πόρος που βασίζεται στον ΦΠΑ είναι μεν απλούστερος, είναι όμως αναγκαίο να διευκρινιστούν οι λόγοι που οδηγούν στην επικαιροποίηση του υπολογισμού

17. Ο νέος αυτός πόρος πρόκειται να είναι απλούστερος, με χαμηλότερα διοικητικά έξοδα. Εντούτοις, ο υπολογισμός της μέσης αναλογίας που αναφέρεται στο σημείο 15 εξαρτάται από το ίδιο είδος περίπλοκων στατιστικών δεδομένων, τα οποία χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του υφιστάμενου ιδίου πόρου που βασίζεται στον ΦΠΑ. Συνίσταται στον άπαξ υπολογισμό της μέσης αναλογίας η οποία θα ισχύει για ολόκληρη την περίοδο 2014-2020. Ως εκ τούτου, η ακρίβεια του υπολογισμού αυτού είναι σημαντική. Η επικαιροποίηση του υπολογισμού προβλέπεται για δεόντως αιτιολογημένους λόγους, οι οποίοι όμως δεν προσδιορίζονται στην πρόταση της Επιτροπής.

18. Επίσης, στον καθορισμό των απαιτήσεων της ΕΕ περιλαμβάνεται η πραγματοποίηση διορθώσεων στον εισπραχθέντα ΦΠΑ, μολονότι αυτές είναι λιγότερες σε σύγκριση με εκείνες που περιλαμβάνει το ισχύον σύστημα σχετικά με τον ΦΠΑ. Επομένως, οι προτεινόμενοι ίδιοι πόροι που βασίζονται σε μερίδιο του ΦΠΑ θα εξακολουθήσουν να είναι περίπλοκοι, σε μικρότερο όμως βαθμό από τον υφιστάμενο πόρο που βασίζεται στον ΦΠΑ.

Ασαφής αιτιολόγηση για τις αναφορές περιπτώσεων απάτης και παρατυπιών

19. Η Επιτροπή προτείνει ότι, για τον νέο ίδιο πόρο ΦΠΑ ⁽⁵⁾ τα κράτη μέλη πρέπει να διαβιβάζουν στην Επιτροπή αναφορές των περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας που έχουν εντοπιστεί και οι οποίες αφορούν απαιτήσεις άνω των 10 000 ευρώ. Η εν λόγω απαίτηση βασίζεται στο ισχύον σύστημα αναφοράς περιπτώσεων απάτης και παρατυπιών όσον αφορά τους ΠΠΠ. Το μερίδιο του εισπραχθέντος ΦΠΑ που θα κατανέμεται ως ίδιος πόρος είναι μικρό. Μολονότι το Συνέδριο υποστηρίζει την καταπολέμηση της απάτης και των παρατυπιών, προτείνει στην Επιτροπή να διευκρινίσει εάν τα δυνητικά πλεονεκτήματα της απαίτησης υποβολής αναφορών αντισταθμίζουν τα ενδεχόμενα μειονεκτήματα όσον αφορά το διοικητικό κόστος για τα κράτη μέλη.

⁽⁴⁾ Ορίζεται ως παράδοση που υπόκειται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ ο οποίος ισχύει σε κάθε κράτος μέλος.

⁽⁵⁾ Τροποποιημένη πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση εκτελεστικών μέτρων για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης — COM(2011) 740.

Ανάγκη διευκρίνισης των απαιτήσεων ελέγχου και πρόσβασης

20. Τα άρθρα 5 έως 8 της τροποποιημένης πρότασης κανονισμού του Συμβουλίου για τη θέσπιση μέτρων εφαρμογής για το σύστημα ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης — COM(2011) 740, της 9ης Νοεμβρίου 2011, θεσπίζουν τις διατάξεις σχετικά με τον έλεγχο και την εποπτεία του νέου καθεστώτος ιδίων πόρων, οι οποίες αντανakλούν σε μεγάλο βαθμό τις ισχύουσες ρυθμίσεις που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000 του Συμβουλίου ⁽¹⁾.

21. Το άρθρο 5 παράγραφος 4 ορίζει ότι οι εντεταλμένοι για την εποπτεία υπάλληλοι της Επιτροπής έχουν πρόσβαση στα δικαιολογητικά που αφορούν τη βεβαίωση και την απόδοση των ιδίων πόρων, «και σε κάθε άλλο έγγραφο που έχει σχέση με τα παραπάνω δικαιολογητικά». Η επιβολή του νέου ιδίου πόρου που βασίζεται στον ΦΠΑ ενδέχεται να απαιτεί την πρόσβαση των εντεταλμένων υπαλλήλων της Επιτροπής στα αρχεία που τηρούν τα κράτη μέλη σχετικά με τις εισπράξεις και την επιβολή των φόρων, λόγω του άμεσου συνδέσμου που υφίσταται μεταξύ του εισπραχθέντος φόρου και του ιδίου πόρου. Τα ακριβή όρια και η έκταση της πρόσβασης αυτής πρέπει να ορίζονται ρητά. Επιπλέον, πρέπει να γίνεται μνεία των δικαιωμάτων πρόσβασης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, δυνάμει του άρθρου 287 της ΣΛΕΕ.

22. Οι εν λόγω διατάξεις δεν πραγματοποιούν διάκριση μεταξύ των ΠΠ, στην περίπτωση των οποίων όλα τα έσοδα περιέχονται στην ΕΕ (μείον την παρακράτηση των εξόδων εισπραξής), και του ΦΠΑ, στην περίπτωση του οποίου τα έσοδα περιέχονται στο κράτος μέλος, το οποίο στη συνέχεια κατανέμει μερίδιο αυτών στην ΕΕ ⁽²⁾. Επομένως, πρέπει να διευκρινιστεί εάν η οριζόμενη στο άρθρο 7 παράγραφος 2 του προτεινόμενου κανονισμού δυνατότητα των ελεγκτών της Επιτροπής να έχουν επαφές με τους υπόχρεους πρέπει να αφορά και τους υπόχρεους σε ΦΠΑ των κρατών μελών.

Οι εκθέσεις των κρατών μελών θα συμβάλλουν στην παρακολούθηση των εσωτερικών ελέγχων εκ μέρους της Επιτροπής

23. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 5 παράγραφος 4 του COM(2011) 740 είναι νέο και δυνάμει αυτού τα κράτη μέλη πρέπει να διαβιβάζουν στην Επιτροπή, κατόπιν αιτήματός της, έγγραφα, όπως σχετικές εκθέσεις εσωτερικών ελέγχων. Με τον τρόπο αυτόν η Επιτροπή θα έχει τη δυνατότητα να αποκομίζει περαιτέρω βεβαιότητα όσον αφορά τη λειτουργία των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου.

Ανάγκη εναρμόνισης των διαδικασιών ανάκτησης και διαγραφής

24. Όσον αφορά τον χειρισμό των κοινοτικών χρεών που υπόκεινται σε διαδικασίες ανάκτησης, υπάρχει διαφορά μεταξύ των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και των τελωνειακών οφειλών. Αυτό ισχύει ιδίως δυνάμει της εφαρμοστέας νομοθεσίας της ΕΕ για τις διαδικασίες

διαγραφής χρεών ⁽³⁾. Το άρθρο 12 της τροποποιημένης πρότασης κανονισμού του Συμβουλίου για το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων σχετικά με τις μεθόδους και τη διαδικασία απόδοσης των παραδοσιακών ιδίων πόρων και του ιδίου πόρου που βασίζεται στο ΑΕΕ και για τα μέτρα αντιμετώπισης των ταμειακών αναγκών — COM(2011) 742, της 9ης Νοεμβρίου 2011, δεν αίρει την ασυνέπεια αυτή. Το Συνέδριο θεωρεί ότι, εφόσον όλα τα χρέη της Κοινότητας πρέπει να τυγχάνουν της ίδιας διαχείρισης, είναι αναγκαία και η εναρμόνιση των διαδικασιών.

Καθιέρωση ιδίου πόρου προερχόμενου από τις εισπράξεις των κρατών μελών από τον φόρο χρηματοπιστωτικών συναλλαγών

25. Η καθιέρωση του φόρου χρηματοπιστωτικών συναλλαγών προτάθηκε στις 28 Σεπτεμβρίου 2011, στο COM(2011) 594 με τίτλο «Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για ένα κοινό σύστημα φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών και τροποποίηση της οδηγίας 2008/7/ΕΚ». Το Συνέδριο δεν έχει κληθεί να γνωμοδοτήσει σχετικά με την καταλληλότητα του φόρου αυτού ως ιδίου πόρου.

26. Ο φόρος χρηματοπιστωτικών συναλλαγών θα είναι φόρος που επιβάλλεται σε ολόκληρη την ΕΕ επί:

α) της αγοραπωλησίας χρηματοπιστωτικού μέσου·

β) της μεταβίβασης μεταξύ οντοτήτων ενός ομίλου του δικαιώματος διάθεσης ενός χρηματοπιστωτικού μέσου ως κυρίου του μέσου, και κάθε ισοδύναμης πράξης η οποία συνεπάγεται τη μεταβίβαση του κινδύνου που σχετίζεται με το χρηματοπιστωτικό μέσο και

γ) της σύναψης ή της τροποποίησης συμβάσεων παραγώγων.

27. Όσον αφορά τον ΦΠΑ, το προϊόν του φόρου περιέχεται στα κράτη μέλη. Η Επιτροπή προτείνει ένα μερίδιο του φόρου αυτού να αποτελεί μέρος των ιδίων πόρων. Το μερίδιο αυτό ισούται με τα δύο τρίτα των ελάχιστων συντελεστών που ορίζονται στο άρθρο 8, παράγραφος 2, της προτεινόμενης απόφασης για τον ΦΧΣ. Οι εν λόγω ελάχιστοι συντελεστές καθορίζονται στο 0,1 % των φορολογητέων ποσών (0,01 % στην περίπτωση των παραγώγων).

28. Προτείνεται η από 1ης Ιανουαρίου 2014 καθιέρωση του ιδίου πόρου που βασίζεται στον ΦΧΣ, η εισπράξη του από τα κράτη μέλη και η μηνιαία απόδοσή του κατά τρόπο παρεμφερή με αυτόν που ακολουθείται για τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους, χωρίς όμως να παρακρατούνται έξοδα εισπραξής. Σύμφωνα με την Επιτροπή, έως το 2020 το μερίδιο της ΕΕ του ΦΧΣ θα αντιστοιχεί στο 23 % των ιδίων πόρων.

29. Τούτο θα αποτελούσε νέα ροή εσόδων, η οποία, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση της Επιτροπής, θα μπορούσε να μειώσει τις υφιστάμενες εισφορές και να συμβάλει στη γενική προσπάθεια δημοσιονομικής εξυγίανσης.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000 του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2000, για την εφαρμογή της απόφασης 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ για το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων (ΕΕ L 130 της 31.5.2000, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε.

⁽²⁾ Η αιτιολογική σκέψη 7 του COM(2011) 740 αναφέρει ότι οι διατάξεις πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ειδική φύση κάθε ιδίου πόρου.

⁽³⁾ Άρθρο 32 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 2005, για τη χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ L 209 της 11.8.2005, σ. 1) και άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000, όπως τροποποιήθηκε.

Η καθιέρωση του ΦΧΣ θα μπορούσε να συμβάλει στη δημοσιονομική εξυγίανση των κρατών μελών

30. Στην όγδοη αιτιολογική σκέψη της τροποποιημένης πρότασης απόφασης του Συμβουλίου για το σύστημα ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης — COM(2011) 739, της 9ης Νοεμβρίου 2011, αναφέρεται ότι η ανάπτυξη του συστήματος ιδίων πόρων θα μειώσει τις συνεισφορές των κρατών μελών στον ετήσιο προϋπολογισμό της Ένωσης και θα συμβάλει στις προσπάθειές τους για δημοσιονομική εξυγίανση. Η καθιέρωση ενός ΦΧΣ, όπως προτείνεται στο COM(2011) 594, θα μπορούσε να παράσχει περισσότερους πόρους στους εθνικούς προϋπολογισμούς των κρατών μελών και, συνεπώς, να συμβάλει στη δημοσιονομική εξυγίανσή τους.

Κίνδυνοι που ενυπάρχουν στις παραδοχές σχετικά με τα έσοδα ΦΧΣ

31. Η Επιτροπή υποστηρίζει στην αιτιολογική έκθεσή της ότι η πρωτοβουλία της καθιέρωσης ενός τέτοιου φόρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα αποτελούσε ένα πρώτο βήμα προς την εφαρμογή ενός ΦΧΣ σε παγκόσμιο επίπεδο. Τα έσοδα που θα μπορούσαν να προκύψουν από τον ΦΧΣ σε εθνικό επίπεδο θεωρούνται σημαντικά ⁽¹⁾ και εκτιμάται ότι η συνεισφορά τους στον προϋπολογισμό της ΕΕ θα ανέλθει σε 37 δισεκατομμύρια ευρώ έως το 2020.

32. Το Συνέδριο φρονεί ότι, ελλείψει παγκόσμιου ΦΧΣ, ο κίνδυνος μετεγκατάστασης θα επηρέαζε σημαντικά την παραδοχή αυτή, εφόσον τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα μετακινηθούν προκειμένου να εκτελούν συναλλαγές σε δικαιοδοσίες εκτός ΕΕ.

33. Η πρόταση κατανομής μεριδίου του ΦΧΣ ως ιδίου πόρου προϋποθέτει ότι το Συμβούλιο θα αποδεχθεί την πρόταση της Επιτροπής για καθιέρωση του εν λόγω φόρου σε όλα τα κράτη μέλη. Δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Συνεδρίου να σχολιάσει το πιθανό ή το ευκαίριο μιας τέτοιας απόφασης.

34. Οι ίδιοι πόροι που βασίζονται στον ΦΠΑ και στον ΦΧΣ οι οποίοι χρησιμοποιούνται κατά την περίοδο 2007-2013, αποτελούν σχετικά σταθερές και προβλέψιμες φορολογικές βάσεις. Αντιθέτως, ένας ίδιος πόρος προερχόμενος από τον ΦΧΣ θα βασιζόταν περιοριστικά σε οικονομική δραστηριότητα υποκείμενη σε σημαντικές και απρόβλεπτες μεταβολές. Η αστάθεια αυτή θα μπορούσε να επηρεάσει το επίπεδο των ιδίων πόρων που αντλούνται από την εν λόγω πηγή.

Αλλαγές στη σύνθεση των συνεισφορών των κρατών μελών

35. Η μεταφορά ενός εισπραχθέντος μεριδίου ΦΧΣ στον προϋπολογισμό της ΕΕ θα μείωνε, κατά το ίδιο ποσό, τις εισφορές που βασίζονται στο ΑΕΕ. Σε επίπεδο ΕΕ των 27, ο αντίκτυπος επί των συνεισφορών στον ετήσιο προϋπολογισμό της Ένωσης θα ήταν ουδέτερος. Εντούτοις, η κατανομή ενός μεριδίου του ΦΧΣ ως ιδίου πόρου της ΕΕ θα άλλαζε σημαντικά τη βαρύτητα των συνεισφορών των κρατών μελών στον ετήσιο προϋπολογισμό της Ένωσης.

Ανάγκη διευκρίνισης των απαιτήσεων ελέγχου και πρόσβασης

36. Τα άρθρα 5 έως 8 του COM(2011) 740 καθορίζουν τις διατάξεις σχετικά με τον έλεγχο και την εποπτεία του νέου καθε-

στώτος ιδίων πόρων. Οι παρατηρήσεις του Συνεδρίου επί των απαιτήσεων ελέγχου και πρόσβασης για τον νέο ίδιο πόρο ΦΠΑ παρατίθενται στα σημεία 20 έως 22. Οι παρατηρήσεις του Συνεδρίου ισχύουν και για τον προτεινόμενο ΦΧΣ.

Μεταρρύθμιση των διορθωτικών μηχανισμών

37. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Φονταϊνμπλό το 1984 όρισε ότι «οποιοδήποτε κράτος μέλος επιβαρύνεται υπερβολικά από δημοσιονομική άποψη συγκριτικά με τη σχετική του ευημερία, μπορεί, σε εύθετο χρόνο, να τύχει διόρθωσης». Έκτοτε, στις μεταγενέστερες αποφάσεις για τους ίδιους πόρους συμπεριελήφθη διόρθωση για το Ηνωμένο Βασίλειο. Επίσης, τέθηκαν προσωρινά σε εφαρμογή διορθωτικοί μηχανισμοί για τη Γερμανία, τις Κάτω Χώρες, την Αυστρία και τη Σουηδία.

38. Η Επιτροπή προτείνει την αναδιάρθρωση των μηχανισμών για τη διόρθωση των υπερβολικών δημοσιονομικών επιβαρύνσεων. Όλες οι υπάρχουσες διορθώσεις θα αντικατασταθούν από κατ' αποκοπή διορθώσεις για τέσσερα κράτη μέλη τα οποία υφίστανται, κατά την εκτίμηση της Επιτροπής, τέτοια επιβάρυνση (Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία, Κάτω Χώρες και Σουηδία) ⁽²⁾. Αυτά τα κατ' αποκοπή ποσά θα καθορίζονται εκ των προτέρων και θα εφαρμόζονται για κάθε έτος κατά την περίοδο 2014-2020.

39. Οι κατ' αποκοπή διορθώσεις αντιστοιχούν σε ακαθάριστες μειώσεις των ετήσιων συνεισφορών ΑΕΕ αυτών των τεσσάρων κρατών μελών. Οι διορθώσεις αυτές θα χρηματοδοτούνται από όλα τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των τεσσάρων αυτών κρατών μελών. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Επιτροπής, η ακαθάριστη μείωση ύψους 7 500 εκατομμυρίων ευρώ θα οδηγήσει σε συνολικές ακαθάριστες μειώσεις ύψους 4 334 εκατομμυρίων ευρώ για τα τέσσερα κράτη μέλη ⁽³⁾ ετησίως.

Η κατ' αποκοπή διόρθωση είναι μεν απλούστερη, παραμένει δε αδιαφανής

40. Το Συνέδριο έχει επισημάνει κατά το παρελθόν ⁽⁴⁾ ότι η ύπαρξη τυχόν διορθωτικού μηχανισμού θέτει σε κίνδυνο την απλότητα και τη διαφάνεια του συστήματος ιδίων πόρων και ότι τα καθαρά δημοσιονομικά υπόλοιπα δεν αποτελούν κατάλληλους δείκτες για την εκτίμηση των συνολικών πλεονεκτημάτων που προκύπτουν από τις πολιτικές της Ένωσης, καθώς δεν λαμβάνουν υπόψη το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα των εν λόγω πολιτικών. Το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής ⁽⁵⁾ αναφέρει ότι: «κάθε νέος διορθωτικός μηχανισμός πρέπει να αιτιολογείται με ιδιαίτερη επιμέλεια, όχι μόνο μέσω λογιστικής αξιολόγησης η οποία είναι αμφισβητήσιμη, αλλά και στο πλαίσιο της συνολικής ισορροπίας των πλεονεκτημάτων που απορρέουν από τον προϋπολογισμό και τις πολιτικές της ΕΕ...». Δεν υπάρχει κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ότι η Επιτροπή έχει πράξει κάτι τέτοιο.

⁽²⁾ Άρθρο 4 παράγραφος 2 του COM(2011) 739.

⁽³⁾ Οι ακαθάριστες και καθαρές μειώσεις στις συνεισφορές ΑΕΕ, εκφρασμένες σε ευρώ, είναι οι εξής: στη Γερμανία 2 500 εκατομμύρια ακαθάριστες και 990 εκατομμύρια καθαρές· στις Κάτω Χώρες 1 050 εκατομμύρια ακαθάριστες και 683 εκατομμύρια καθαρές· στη Σουηδία 350 εκατομμύρια ακαθάριστες και 119 εκατομμύρια καθαρές· στο Ηνωμένο Βασίλειο 3 600 εκατομμύρια ακαθάριστες και 2 542 εκατομμύρια καθαρές (στοιχεία που παρασχέθηκαν από την Επιτροπή).

⁽⁴⁾ Σημείο 19 της γνώμης αριθ. 4/2005.

⁽⁵⁾ SEC(2011) 876, το οποίο συνοδεύει την τροποποιημένη πρόταση απόφασης του Συμβουλίου. Βλέπε ιδίως σελίδα 44 (ΕΝ).

⁽¹⁾ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Σύνοψη της εκτίμησης αντίκτυπου», συνοδευόμενο από το έγγραφο COM(2011) 594 [SEC(2011) 1103], ενότητα 6.1.

41. Η ισχύουσα απόφαση του Συμβουλίου για το σύστημα ιδίων όρων τέθηκε σε ισχύ δύομισι έτη μετά την έναρξη των τρεχουσών πολυετών δημοσιονομικών προοπτικών⁽¹⁾. Τούτο συνέβη διότι τα κράτη μέλη δεν μπόρεσαν, έως το τέλος των επίσημων διαπραγματεύσεων, να καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με τις δημοσιονομικές διορθώσεις. Η πρόταση της Επιτροπής δεν είναι σαφής σχετικά με τους κανόνες για τις δημοσιονομικές διορθώσεις και, ιδίως, σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο καθορίστηκαν οι καθαρές διορθώσεις. Το Συνέδριο φρονεί ότι η ύπαρξη μεγαλύτερης διαφάνειας σχετικά με τις δημοσιονομικές διορθώσεις θα παρείχε στο Συμβούλιο τη δυνατότητα να θεσπίσει εγκαίρως τη σχετική νομοθεσία.

42. Ωστόσο, τα προτεινόμενα κατ' αποκοπή ποσά θα επέφεραν σχετική βελτίωση όσον αφορά την απλότητα και τη διαφάνεια του συστήματος ιδίων πόρων. Η πολυπλοκότητα του ισχύοντος μηχανισμού διόρθωσης για το Ηνωμένο Βασίλειο έχει πλήξει την ακρίβειά του, οδηγώντας σε εσφαλμένους υπολογισμούς⁽²⁾.

Έλλειψη κριτηρίων για τον καθορισμό της «υπερβολικής δημοσιονομικής επιβάρυνσης»

43. Η Επιτροπή ενημέρωσε το Συνέδριο ότι η βάση της απόφασής της για την επιλογή των κρατών μελών που θα τύγχαναν κατ' αποκοπή διόρθωσης ήταν ένας δείκτης καθαρού υπολοίπου και η ανάλυση του λόγου του υπολοίπου αυτού προς τη σχετική ευημερία, καθώς και ότι οι διορθώσεις σταθμίστηκαν έτσι ώστε ο λόγος για τα τέσσερα κράτη μέλη να είναι συγκρίσιμος. Εντούτοις, αυτοί οι υπολογισμοί δεν παρασχέθηκαν στο Συνέδριο και, επομένως, δεν μπορεί να διατυπώσει παρατηρήσεις επ' αυτών.

44. Δεν καθίσταται σαφές από την πρόταση της Επιτροπής ποια ήταν τα κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν για τον καθορισμό της «υπερβολικής δημοσιονομικής επιβάρυνσης». Είναι σκόπιμο να εξεταστεί η συμπερίληψη σαφών κανόνων όσον αφορά τη σχετική ευημερία, προκειμένου οι διορθώσεις να κατανέμονται στα κράτη μέλη τα οποία πληρούν τα κριτήρια, εξασφαλίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο ίση μεταχείριση όλων των κρατών μελών. Επιπλέον, η διαδικασία διαπραγματεύσεως για τη χρηματοδότηση του προϋπολογισμού της ΕΕ θα γινόταν περισσότερο διαφανής και η προσοχή θα εστιάζονταν ευκολότερα στη μελλοντική εξέλιξη του σκέλους των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Ενδιάμεση αξιολόγηση της δυνατότητας εφαρμογής των απαιτούμενων διορθώσεων

45. Σε προηγούμενες γνώμες⁽³⁾ το Συνέδριο επέκρινε την έλλειψη διαδικασίας παρακολούθησης με την οποία να ελέγχεται εάν οι διορθώσεις εξακολουθούν να είναι δικαιολογημένες ή κατά πόσον και άλλα κράτη μέλη δικαιούνται διόρθωσης.

46. Η έννοια της διόρθωσης που καταβάλλεται «σε κατάλληλο χρόνο», όπως διατυπώνεται στη δήλωση του 1984, επαναλαμβάνε-

ται στη δέκατη αιτιολογική σκέψη του COM(2011) 739. Ομοίως, στην ενδέκατη αιτιολογική σκέψη αναφέρεται ότι «οι διορθώσεις πρέπει να διαρκούν όσο εξυπηρετούν τον σκοπό τους». Ο ορισμός κατ' αποκοπή ποσών για επτά έτη δεν συνάδει με αυτό.

47. Επομένως, πρέπει να εξεταστεί κατά πόσον πρέπει να διενεργηθεί μια ενδιάμεση αξιολόγηση προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα τέσσερα κράτη μέλη (Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία, Κάτω Χώρες και Σουηδία) εξακολουθούν να πληρούν τα κριτήρια βάσει των οποίων τυγχάνουν κατ' αποκοπή διόρθωσης, να καθοριστεί κατά πόσον αυτά τα ποσά πρέπει να τροποποιηθούν και να εξεταστεί εκ νέου εάν τα κριτήρια πληρούνται από τυχόν άλλο κράτος μέλος.

Μείωση του ποσοστού των παραδοσιακών ιδίων πόρων το οποίο παρακρατείται από τα κράτη μέλη για την κάλυψη των εξόδων εισπραξής

48. Η Επιτροπή προτείνει τη μείωση του ποσοστού των ΠΠΠ που παρακρατείται από τα κράτη μέλη ως έξοδα εισπραξής από 25 % σε 10 %. Το τελευταίο ήταν το ποσοστό παρακράτησης έως το 2000. Προβλέπεται ότι οι ΠΠΠ θα αντιστοιχούν στο 19 % των ιδίων πόρων το 2020 (13 % για το 2010).

Η σύνδεση μεταξύ του ποσοστού παρακράτησης και του κόστους εισπραξής παραμένει ασαφής

49. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η παρακράτηση από τα κράτη μέλη του 25 % των ποσών που εισπράττονται για τους ΠΠΠ αποτελεί κρυφή διόρθωση, εφόσον ενδέχεται να υπερβαίνει τα πραγματικά έξοδα. Η απόφαση χορήγησης απαλλαγής του Συμβουλίου το 2005 συνέστησε στην Επιτροπή να πραγματοποιήσει αξιολόγηση των διοικητικών εξόδων που σχετίζονται με τη λειτουργία των συστημάτων ιδίων πόρων. Η μείωση του ποσοστού παρακράτησης στο 10 % συμβάλλει στην εξάλειψη αυτής της υποτιθέμενης κρυφής διόρθωσης.

50. Το Συνέδριο συνιστά στο Συμβούλιο να εξετάσει κατά πόσον ένα υψηλότερο ποσοστό παρακράτησης θα λειτουργούσε ως κίνητρο για την ενθάρρυνση των κρατών μελών κατά τη δραστηριότητα κατασταλτικού ελέγχου που ασκούν. Ελάχιστοι είναι οι τελωνειακοί έλεγχοι που γίνονται κατά την εισαγωγή, ενώ ως βασικός έλεγχος θεωρείται ο κατασταλτικός έλεγχος ο οποίος διενεργείται στις εγκαταστάσεις του επιχειρηματία. Οι εν λόγω έλεγχοι πρέπει να είναι αρκετά συχνόι και ενδεδειγμένοι ώστε να προστατεύουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ.

Η αύξηση των ΠΠΠ ενδέχεται να είναι μικρότερη από την προβλεπόμενη, παρά τη μείωση του ποσοστού παρακράτησης

51. Η ανάλυση της Επιτροπής προβλέπει αύξηση του μεριδίου των ΠΠΠ εντός των ιδίων πόρων από 14,7 % το 2012 σε 18,9 % το 2020. Αυτό θα μείωνε τις συνεισφορές των κρατών μελών (ΑΕΕ). Η μείωση του ποσοστού παρακράτησης από 25 % σε 10 % θα συνέβαλε στην επίτευξη μιας τέτοιας αύξησης. Εντούτοις, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η μακροπρόθεσμη τάση για τους ΠΠΠ είναι καθοδική· αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην εμπορική πολιτική της ΕΕ, καθώς και στην ελευθέρωση του εμπορίου από τον ΠΟΕ και, συνεπώς, υφίσταται ο κίνδυνος να μην επαληθευτεί η προβλεπόμενη αύξηση του μεριδίου των ΠΠΠ κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου.

⁽¹⁾ Στο ισχύον οικονομικό πλαίσιο, η πρώτη συνεισφορά δυνάμει της απόφασης 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουνίου 2009.

⁽²⁾ Για παράδειγμα, σημεία 2.16 και 2.31 έως 2.33 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2010.

⁽³⁾ Σημείο 14 της γνώμης αριθ. 4/2005 και σημείο 9 στοιχεία β) και γ) της γνώμης αριθ. 2/2006.

Ίδιοι πόροι που βασίζονται στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα

52. Ο ίδιος πόρος που βασίζεται στο ΑΕΕ παραμένει ως έχει στο πλαίσιο των προτάσεων της Επιτροπής. Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Επιτροπής, θα ανέλθει στο 40 % των ιδίων πόρων (76 % το 2010).

Έλλειψη ορισμού των «σημαντικών μεταβολών στο ΑΕΕ»

53. Σύμφωνα τόσο με το ισχύον όσο και με τα προηγούμενα συστήματα ιδίων πόρων, το άρθρο 2 του COM(2011) 740 αναφέρεται σε μέτρα που θα έπρεπε να ληφθούν σε περίπτωση «σημαντικών μεταβολών στο ΑΕΕ». Αυτό αφορά κυρίως τα στοιχεία του ΑΕΕ που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την πληρωμή των ιδίων πόρων λόγω της τροποποίησης του λογιστικού πλαισίου ΕΣΛ. Επίσης, αφορά τον εκ νέου υπολογισμό των ανώτατων ορίων για τις πληρωμές και τις αναλήψεις υποχρεώσεων στον προϋπολογισμό

[εκφρασμένη ως ποσοστό του αθροίσματος των ΑΕΕ όλων των κρατών μελών στο άρθρο 3 του COM(2011) 739]. Το Συνέδριο έχει αναφέρει παλαιότερα ⁽¹⁾ ότι η Επιτροπή πρέπει να ορίζει τι συνιστά «σημαντική μεταβολή». Η Επιτροπή δεν έχει ακόμη ορίσει την έννοια αυτή.

54. Ο ορισμός των «κριτηρίων σημαντικότητας» είναι ιδιαίτερος σημαντικός, καθώς, σύμφωνα με το άρθρο 2, δεν προβλέπεται πλέον ότι το Συμβούλιο θα αποφασίζει (ομόφωνα κατόπιν πρότασης της Επιτροπής και διαβούλευσης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο) εάν οι τροποποιήσεις στο λογιστικό πλαίσιο του ΕΣΛ θα ισχύουν για τους ίδιους πόρους. Η προτεινόμενη νέα διάταξη ορίζει μόνον ότι η Επιτροπή πρέπει να ενημερώνει το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τις ημερομηνίες εφαρμογής των αλλαγών αυτών στο ΕΣΛ.

ΜΕΡΟΣ II**Κατάσταση των παρατηρήσεων ανά νομοθετική πρόταση**

Τροποποιημένη πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για το σύστημα ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης — COM(2011) 739	
Παραπομπή	Παρατηρήσεις
Ενότητα 2.2 της αιτιολογικής έκθεσης στο COM(2011) 510 [πρωτότυπη έκδοση του COM(2011) 739]	Ο κίνδυνος μετεγκατάστασης θα επηρέαζε σημαντικά τις εκτιμήσεις της Επιτροπής σχετικά με τα έσοδα του προϋπολογισμού της ΕΕ, εφόσον τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα μετακινηθούν προκειμένου να εκτελούν συναλλαγές σε δικαιοδοσίες εκτός ΕΕ, ελλείψει παγκόσμιου ΦΧΣ (βλέπε σημείο 32).
Αιτιολογικές αναφορές	Πρέπει να πραγματοποιείται αναφορά στο <u>Ευρωπαϊκό</u> Ελεγκτικό Συνέδριο.
Αιτιολογική σκέψη 8	Η καθιέρωση του ίδιου πόρου ΦΧΣ δεν θα επιτύγχανε τον δηλωθέντα στόχο της μείωσης των εθνικών συνεισφορών σε επίπεδο ΕΕ των 27. Εντούτοις, θα άλλαζε η βαρύτητα των συνεισφορών των κρατών μελών (βλέπε σημείο 35).
Αιτιολογικές σκέψεις 10 και 11 και άρθρο 2	Ο καθορισμός κατ' αποκοπή ποσών για επτά έτη δεν συνάδει με την έννοια της καταβλητέας «σε κατάλληλο χρόνο» διόρθωσης ούτε με τη διατύπωση ότι «οι διορθώσεις πρέπει να διαρκούν όσο εξυπηρετούν τον σκοπό τους», εκτός εάν πραγματοποιείται ενδιάμεση αξιολόγηση (βλέπε σημεία 45 έως 47).
Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο β)	Το παρόν άρθρο πρέπει να αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 της προτεινόμενης οδηγίας ΦΧΣ [COM(2011) 594] και όχι στο άρθρο 8 παράγραφος 3.
Άρθρο 2 παράγραφος 3	Όσον αφορά τα ποσά που ανακτώνται ως αποτέλεσμα των τελωνειακών κατασταλτικών ελέγχων, το ποσοστό που πρέπει να παρακρατείται θα μπορούσε να είναι υψηλότερο από 10 %, προκειμένου να ενθαρρύνεται η εν λόγω δραστηριότητα κατασταλτικού ελέγχου (βλέπε σημείο 50).
Άρθρο 4, παράγραφος 2	Η ύπαρξη οποιουδήποτε διορθωτικού μηχανισμού θέτει σε κίνδυνο την απλότητα και τη διαφάνεια του συστήματος ιδίων πόρων και τα καθαρά υπόλοιπα δεν είναι ικανοποιητικοί δείκτες για την αξιολόγηση των συνολικών οφελών που πρέπει να αντλούνται από τις πολιτικές της Ένωσης, καθώς δεν λαμβάνουν υπόψη το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα των πολιτικών αυτών (βλέπε σημείο 40).
Πίνακας αντιστοιχίας στο παράρτημα	Πρέπει να γίνεται αναφορά στο άρθρο 5 και όχι στο άρθρο 5, παράγραφος 1.

Τροποποιημένη πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση εκτελεστικών μέτρων για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης — COM(2011) 740

Παραπομπή	Παρατηρήσεις
COM (2011) 740	Ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1287/2003 του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2003, για την εναρμόνιση του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος σε τιμές αγοράς (ΕΕ L 181 της 19.7.2003, σ. 1) ο οποίος παρατίθεται στο COM (2011) 742 αναφέρεται στο ΑΕΕ κατ' εφαρμογή του ΕΣΛ 95. Ενόψει της προγραμματισμένης καθιέρωσης του ΕΣΛ 2010, πρέπει να πραγματοποιείται αναφορά σε έναν <u>νέο</u> κανονισμό ή σε τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1287/2003.

⁽¹⁾ Σημείο 11 της γνώμης αριθ. 2/2008.

Παραπομπή	Παρατηρήσεις
Αιτιολογικές αναφορές	Πρέπει να πραγματοποιείται αναφορά στο <u>Ευρωπαϊκό</u> Ελεγκτικό Συνέδριο.
Άρθρο 2 παράγραφος 1	Το 2014 το ΕΣΛ 95 πρόκειται να αντικατασταθεί από το ΕΣΛ 2010. Τούτο ενδέχεται να επηρεάσει σημαντικά το ΑΕΕ. Το άρθρο 2 παράγραφος 1, πρέπει να διευκρινίζει ότι ως ΑΕΕ νοείται το ετήσιο ΑΕΕ στην τιμή της αγοράς, κατ' εφαρμογή του ΕΣΛ που ισχύει κατά το αντίστοιχο έτος.
Άρθρο 4 παράγραφος 2	Η απαίτηση σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη παρέχουν περιγραφή στην Επιτροπή ανά εξαμηνίο όλων των περιπτώσεων απάτης και παρατυπιών σχετικά με τον ΦΠΑ που εντοπίστηκαν και αφορούν απαιτήσεις άνω των 10 000 ευρώ θα αποτελούσε πρόσθετη επιβάρυνση για τα κράτη μέλη (βλέπε σημείο 19).
Άρθρο 5 παράγραφος 4 και άρθρο 7 παράγραφος 2	Τα ακριβή όρια πρόσβασης των ελεγκτών της Επιτροπής (και αυτών του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου) πρέπει να ορίζονται ρητά σε σχέση με τον ΦΠΑ και τον ΦΧΣ (βλέπε σημεία 20 έως 22 και 36).
Άρθρο 7	Δεν αφορά την ελληνική έκδοση.

Τροποποιημένη πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τις μεθόδους και τη διαδικασία απόδοσης των παραδοσιακών ιδίων πόρων και του ιδίου πόρου που βασίζεται στο ΑΕΕ και για τα μέτρα αντιμετώπισης των ταμειακών αναγκών — COM (2011) 742

Παραπομπή	Παρατηρήσεις
COM (2011) 742	Ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1287/2003 ο οποίος παρατίθεται στο COM(2011) 742 αναφέρεται στο ΑΕΕ κατ' εφαρμογή του ΕΣΛ 95. Ενόψει της προγραμματισμένης καθιέρωσης του ΕΣΛ 2010 πρέπει να πραγματοποιείται αναφορά σε έναν <u>νέο</u> κανονισμό ή σε τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1287/2003.
Άρθρο 12	Διατηρείται η διαφορά στον χειρισμό των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και των τελωνειακών οφειλών (βλέπε σημείο 24).

Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τις μεθόδους και τη διαδικασία απόδοσης των ιδίων πόρων βάσει του φόρου προστιθέμενης αξίας — COM(2011) 737

Παραπομπή	Παρατηρήσεις
Άρθρο 2 παράγραφος 1	Το Συνέδριο συνιστά να πραγματοποιείται αναφορά σε «ενδοενωσιακές» αποκτήσεις, προκειμένου να υπάρχει ομοιομορφία με την ορολογία της Συνθήκης της Λισαβόνας.
Άρθρο 3	Ένα στοιχείο του υπολογισμού που απαιτείται για τον καθορισμό του ΦΠΑ ο οποίος πρέπει να καταβάλλεται ως ίδιος πόρος εξαρτάται από το είδος των περίπλοκων στατιστικών δεδομένων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του υφιστάμενου ιδίου πόρου που βασίζεται στον ΦΠΑ (βλέπε σημείο 17). Εντούτοις, το στοιχείο του υπολογισμού θα πρέπει να καθορίζεται άπαξ για ολόκληρη την ΕΕ και για το σύνολο της επταετούς περιόδου.

Η παρούσα γνώμη εγκρίθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο στο Λουξεμβούργο, στις 20 Μαρτίου 2012.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο
Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA
Πρόεδρος